

Тема: Тіла, речовини та явища навколо нас.

5 клас. Природознавство.

Мета

Навчальна: Повторити та узагальнити знання про тіла речовини та явища що оточують людину , їхні властивості та значення в природі та житті людини, скорегувати знання учнів з теми.

Розвивальна: Розвивати абстрактне мислення, допитливість, кмітливість, навички групової роботи.

Виховна: Виховувати самостійність, почуття відповідальності.

Тип уроку: Повторення та узагальнення знань.

Обладнання: Інтерактивна дошка, підручники, лабораторне обладнання, прилади та інструменти для проведення дослідження.

Очікувані результати: учні проаналізують та систематизують значний обсяг інформації, зможуть використовувати вивчену природничо-наукову лексику в самостійних усних повідомленнях, називати явища, найпоширеніші в природі, зрозуміють причини різноманітності речовин.

Хід уроку

I. Організаційний момент

II. Мотивація навчальної та пізнавальної діяльності

Учитель: Природа — це навколишній світ, у якому ми живемо.

Природа поділяється на живу та неживу

У навколишньому світі, або довкіллі, існує безліч різних тіл — предметів що нас оточують. Ви ознайомилися з явищами які існують у живій та неживій природі. На уроці ми пригадаємо все що нам відомо про це.

III. Узагальнення окремих фактів, понять

1. Прийом “Мозаїка”

Завдання:

Назвати тіла які :

- а) Відносяться до живої та неживої природи
- б) Створені природою і руками людини

2. Практична робота — дослідження

Показати явище дифузії на запропонованому для досліджень обладнанні (можуть бути пластикові пляшечки, мензурки, вода, цукор, сіль, розчинний папір тощо...)

Діти самостійно виконують роботу, після отриманої інструкції.

Учитель: Все, що створила природа або людина називають фізичні тіла. У навколишньому світі відбуваються постійні зміни. Зміни, які відбуваються з тілами називаються явища.

3. Прийом “Словникова робота”

Знайти і назвати, які є займенники у словах “я ви щя”, “ре чо ви ни”, “ті ла” (робота з словниковою друкованою наочністю).

4. Повторення явищ природи з використанням елементів практичної роботи, демонстрації предметів.

Фізичним явищам властиві зміни агрегатного стану речовини, розмірів і форми тіла, положення тіл одне відносно одного. При цьому нові речовини не утворюються.

Прийом “Демонстрація”.

Вибрати із запропонованих зразків ті, які мають різний агрегатний стан, але однакові за молекулярним складом. (На демонстраційному столі вода, лід, молоко, йогурт, кефір).

б) Теплові явища:

Практичне завдання:

- виміряти температуру тіла;
- визначити температуру повітря за вікном;
- знайти у класній кімнаті тіла, які віддають тепло (батарея, електрообладнання).

в) Звукові явища:

Прийом "Власний досвід"

Описати свої :

- а)** улюблені явища (шурхіт листя,спів птахів);
- б)** звукові явища,неприємні для сприйняття на слух (звук сирени автомобіля, плач).

Рефлексія "Шум дощу" - Фізкультхвилинка

За підказкою вчителя діти пальчиками стукаючи об парту відтворюють шум дощу (спокійного, осіннього, літнього з грозою).

г) Магнітні явища:

Прийом "Правильний вибір"

- робота в групах:

Із запропонованих вчителем предметів вибрати ті, які мають магнітні

властивості.

(На демонстраційному столі монети різних років випуску, різних номіналів, компас, ножиці, магніти).

Пояснити вибір, зробити висновок.

д) Електричні явища.

Прийом “Я чарівник”

Використовуючи пластмасову ручку або лінійку “перемістити ” або “заставити рухатися” клаптики паперу.

Пояснити, чому потрібно вибрати саме ці предмети , і виконати дії, щоб частинки стали зарядженими.

е) Прийом “Естафета”

Групова робота

Назвати побутові прилади, які можуть працювати тільки, коли використовується електрика (називаємо по черзі, передаючи спеціальну електричну указку).

Контрольне тестування:

- 1) Допиши в схемі відсутні явища...
- 2) четвертий — зайвий...
- 3) вибери правильну відповідь...

Рефлексія

Вчитель:

Знання і практичні навички, які ми отримуємо в школі обов'язково потрібні будуть нам в житті. Людина повинна знати закони природи, розуміти явища, спостерігати за змінами у навколишньому середовищі, відчувати підказки природи, берегти довкілля.

Тому я пропоную вам робити це вже зараз. Ми подивимось відомий мультфільм “Козаки” перша серія якого була створена ще у 1968 році. На всіх континентах світу українці з великим задоволенням переглядають його і зараз. Подивимось і ми, але як природознавці і природолюбів: назвемо явища природи, які ми бачимо, тіла, речовини, які оточували козаків, проаналізуємо дії славетних українських героїв.

На інтерактивній дошці діти переглядають мультфільм “відео 4 хв”.

Учні аналізують побачене.

5) Підсумок уроку

Вчитель:

Дорогі діти, ми з вами плідно попрацювали і в гарному настрої закінчуємо урок.

Запишіть домашнє завдання

1) Повторити 10 — 14 параграф у підручнику.

2) Практичне завдання:

Спостерігати за змінами в природі, бережливо ставитися до природи.

Список використаної літератури:

1. Природознавство., Т. В. Коршевнюк, В. І. Баштовий, 2018. “Видавництво Генеза”.

2. Уроки природознавства 5 клас., ,2014 Л. В. Ковтонюк “Видавнича група Основа”.

3. Робочий зошит з природознавства., В. М. Андрєєва “Літера ЛТД”, 2013.